

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-1161/08-04

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Staré Sedliště,
příspěvková organizace**

Adresa: Staré Sedliště 360, 348 01

Identifikátor: 600 073 742

IČ: 48 327 191

Místo inspekce: Mateřská škola

Termín inspekce: 20. – 21. května 2008

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu mateřské školy s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje.

Mateřská škola (MŠ) sídlí od 1. 9. 2005 v nově rekonstruovaných prostorech základní školy. Tato skutečnost není dosud uvedena v aktuálním rejstříku škol a školských zařízení. Dle výpisu ze dne 20. 5. 2008 je mateřská škola umístěna na adrese Staré Sedliště č. 356 a má kapacitu 60 dětí. Ve skutečnosti má adresu shodnou se sídlem základní školy (č. 360) a byla zřízena s kapacitou 40 dětí.

MŠ má samostatný vchod. Každá ze dvou tříd disponuje prostornou třídou, ložnicí, šatnou, sociálním zařízením a přípravnou svačin. Moderně je vybavena i kancelář vedoucí učitelky. Nové zařízení, pestrá výmalba a vkusná výzdoba vytváří vynikající zázemí pro předškolní vzdělávání. Standardní zabezpečení hračkami a pomůckami umožňuje naplňování školního vzdělávacího programu rozličnými aktivitami. V plánu je obměna vybavení školní zahrady, kde zastaralé kovové prvky již nesplňují kritéria kvalitního, podnětného a bezpečného zařízení.

Pedagogický personál MŠ tvoří tři kvalifikované učitelky s dlouholetou praxí. Pracují na plný úvazek a v obou třídách mají rozepsanu pracovní dobu tak, aby byl zajištěn celodenní provoz školy. Ani v jedné třídě se učitelky nepřekrývají v době hlavní řízené

činnosti, což ztěžuje práci skupinovou a individuální. Výrazným nedostatkem posledních let je naprostá absence dalšího vzdělávání formou návštěv vzdělávacích seminářů. I přesto, že je v MŠ k dispozici základní fond novější odborné literatury, nedostatečná metodická opora negativně ovlivňuje orientaci učitelek v současných vzdělávacích trendech. To mělo přímý dopad na kvalitu sledovaného pedagogického procesu.

Ke dni inspekce se v MŠ vzdělávalo 40 dětí. Z nich jsou 4 děti s odkladem školní docházky. Kontrolou školní matriky bylo zjištěno, že dvěma dětem přeřazeným do MŠ během školního roku ze základního vzdělávání nebylo ředitelem subjektu vydáno rozhodnutí o dodatečném odkladu školní docházky.

II. Ekonomické údaje.

Tato oblast byla hodnocena v inspekční zprávě čj. ČŠI-1167/08-04 (červen 2008).

III. Hodnocení školy

Vedení školy

Mateřskou školu řídí vedoucí učitelka (bývalá ředitelka dříve samostatné MŠ). Ředitel subjektu jí pověřil plnou zodpovědností za činnost MŠ a sám nijak úroveň předškolního vzdělávání nekontroluje. Na základě hodnocení školního roku učitelkami mateřské školy jen zapracovává jejich podklady do výroční zprávy postihující celý subjekt. Tím však není poskytována učitelkám účinná zpětná vazba ani vyvíjen potřebný tlak na zvyšování kvality práce mateřské školy.

Předškolní vzdělávání je poskytováno podle školního vzdělávacího programu, který stanovuje obecné cíle všestranného rozvoje dítěte. V souladu s lokalitou školy je prioritou podpora pozitivního vztahu k přírodě. Předložený dokument zatím není plně v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (čj. 32 405/2004-22 ze dne 3. 1. 2005, dále RVP PV). Chybí mu některé povinné části, několik dokumentů je zde naopak navíc (provozní řád, školní řád atd.). Tím se ztrácí přehlednost i funkčnost programu. Hlavní část – vzdělávací obsah je definována jen jako přehled množství témat povinných pro obě třídy na období 1 týdne. To v zásadě omezuje možnost vycházet z momentálních podmínek, potřeb a zájmů dětí a téma rozvíjet pružně na základě aktuálních situací. Navazující třídní programy vhodně rozpracovávají cíle vzdělávání a sledují vyváženost povinných vzdělávacích oblastí. Jsou pravidelně vyhodnocovány směrem k výsledkům dětí. Chybí hodnocení účinnosti metod a forem práce učitelek.

Vlastní hodnotící zpráva zpracovaná pro celý subjekt nesplňuje kritéria daná právním předpisem. Je formální, nepostihuje příčiny a souvislosti vyhodnocovaných jevů a neslouží ke kvalitativnímu posunu práce obou škol.

Předpoklady pro naplňování ŠVP

Pro realizaci předškolního vzdělávání je vytvořeno čisté, vkusné a bezpečné prostředí. Minimalizována jsou rizika úrazů při pobytu venku i přechodech v budově (po schodech, do školní jídelny apod.). Na školním hřišti se budují vhodné dopadové plochy. Bezpečnostní opatření jsou funkční – dlouhodobě nejsou v mateřské škole žádné úrazy dětí.

Při přijímání dětí do mateřské školy není postupováno dle § 34 odst. (4) školského zákona, neboť předložená kritéria neobsahují přednostní přijetí dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

Aktuálně nejsou vykázány děti se speciálními vzdělávacími potřebami, i když do školy docházejí. Byly však přijaty v průběhu roku. Se zdravotně postiženým dítětem pracuje v MŠ matka. Dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí není vždy věnována optimální podpora. Zatímco chlapec s výše zmíněným dodatečným odkladem do MŠ dochází a učitelky s ním individuální pracují, děvče přijaté od 14. 1. 2008 bylo z MŠ vyřazeno z důvodu dluhu rodičů na stravném. Potřebná péče je věnována dětem s vadami řeči.

Organizace dne je stanovena tak, aby byly vyváženy aktivity spontánní a řízené. Zatím však není dosaženo optimálního stavu, kdy by plynule a nenásilně postupovaly celým dnem. Čas pro volnou dětskou hru a činnost vedenou učitelkami je výrazně ohraničen, přechody působí nepřírozně a vyvstávají rizika neefektivních prostojů. Nevhodně je organizován odpočinek po obědě, kdy všechny děti musí pobývat 2 hodiny na lehátku a není alternativa pro ty, které nespí. Není tak respektována potřeba dítěte, což je v RVP PV považováno za nepřipustný jev.

Běžná vzdělávací nabídka je doplněna akcemi, z nichž některé jsou organizovány i pro rodiče a veřejnost. Spolupráci se základní školou považují učitelky MŠ za efektivní.

Průběh a výsledky vzdělávání

Sledovaným spontánním činnostem byl věnován dostatek prostoru, času i potřebná materiální podpora (tj. hračky a pomůcky ke hře). Děti si zaujatě hrály, otevřeně spolu komunikovaly a nevykazovaly známky výraznějšího konfliktního chování. Zcela jinak se však začaly projevovat od zahájení činností řízených učitelkami. Záhy, zejména ve třídě starších dětí, převládla nekázeň narušující průběh vzdělávání. Děti nemají zažitá pravidla optimálního chování a jednání, musí být učitelkami slovně usměrňovány, což komplikuje plynulost realizovaných aktivit. K nezájmu dětí o nabízené činnosti přispívaly stereotypní postupy a málo lákavé podněty. Negativně působila mělká, málo podnětná motivace. Chyběl prvek tvořivosti či nápaditosti při práci se zvoleným tématem. Převažovala poznávací složka na úkor práce s představivostí, hravostí, prožitkem apod. Dominantní role učitelek neumožňovala využití podnětů od dětí. Nebyla jim dána možnost výběru rozličných činností a předložené aktivity (např. tiskání) byly pro nejstarší ročník příliš jednoduché, a proto nudné. Způsob realizace předškolního vzdělávání postrádal inovativní formy práce (tj. prožitkové a kooperativní učení hrou, spontánní učení, integrovaný přístup apod.). Vlivem těchto nedostatků pedagogický proces neodpovídal požadavkům RVP PV.

Děti velmi dobře zvládají sebeobsluhu a hygienické návyky. Učitelky průběžně působí na rozvoj grafomotoriky, obratnosti a pohybu. Patřičný zájem je dlouhodobě věnován výtvarnému projevu. Dětské práce jsou osobité a tvoří vkusnou výzdobu interiéru. Nejvýznamnější pozornost pedagogů je věnována podpoře rozumového poznání, často však na úkor práce s dětskou fantazií. Převahou řídicí role učitelky rovněž není příliš podněcována rozhodnost a zodpovědnost dětí, či uplatňována jejich spontánní aktivity. Nedostatkem v oblasti zdravé životosprávy byla absence podpory volného pitného režimu v průběhu ranních činností.

Závěrečné hodnocení:

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení, který však není aktualizován.

K naplňování koncepčních záměrů a vzdělávacích cílů má vytvořeno velmi dobré, nově vybudované prostorové i materiální zázemí.

V personální oblasti je kladem plná kvalifikovanost učitelek, která je však negativně ovlivněna absencí dalšího vzdělávání, a tím stagnací jejich odborného růstu. Z inspekční činnosti vyplynulo, že pedagogický proces sledující rozvíjení všech pěti oblastí stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání v MŠ pravidelně probíhá. Učitelky se snaží naplňovat vytčené cíle a připravovat děti na vstup do základní školy. Styl jejich pedagogické práce však není v souladu s požadavky RVP PV. Převažuje používání málo efektivních vzdělávacích metod v praxi. Závažným rizikem byly projevy nekázně a konfliktního chování mezi dětmi ve 2. třídě. Pro zlepšení nepříznivého klimatu je třeba hlouběji pracovat s pravidly, volit různé formy posilování pozitivních vzájemných vztahů a výrazněji vytvářet ovzduší partnerství a spolupráce. Zmíněné výrazné nedostatky byly zjištěny již při poslední inspekci v roce 2002. Nebyly odstraněny, dlouhodobě přetrvávají a vytvářejí v mateřské škole stav pro předškolní vzdělávání značně nepříznivý až rizikový.

Vzhledem k výše zmíněným rizikům žádá Česká školní inspekce ředitele školy o přijetí opatření k jejich odstranění do 30 dnů.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina, vydala Obec Staré Sedliště dne 14. 12. 1991 včetně Dodatků 1 - 3
2. Rozhodnutí o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, vydalo MŠMT dne 8. 2. 2007 pod čj. 3755/2007-21 s účinností od 1. 9. 2007
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 20. 5. 2008
4. Výkaz o mateřské škole S1-01 dle stavu k 30. 9. 2005, 2006 a 2007
5. Výkaz o ředitelství škol R13-01 dle stavu k 30. 9. 2005, 2006 a 2007
6. Pravidla pro přijímání dětí do MŠ
7. Školní matrika – Rozhodnutí o zařazení do MŠ, Evidenční listy, Rozhodnutí o OŠD
8. Přehled docházky dětí září – květen
9. Individuální záznamy o dětech, portfolia dětských prací
10. Třídní knihy obou tříd
11. Školní vzdělávací program mateřské školy, Třídní vzdělávací programy
12. Hodnocení mateřské školy za školní rok 2006/2007
13. Záznamy z jednání pedagogické rady
14. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti vedoucí učitelky
15. Školní řád, Provozní řád
16. Doklady odborné a pedagogické způsobilosti učitelek mateřské školy
17. Rozpis pracovní doby učitelek MŠ
18. Výroční zpráva školy za školní rok 2006/2007
19. Inspekční zpráva čj. 041 6/02-1204 ze dne 14. ledna 2002

Složení inspekčního týmu:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Ivana Krýslová

Krýslová v. r.

Mgr. Hana Ratzová

Hana Ratzová v. r.

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Částkova 78, 326 00 Plzeň.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podle ustanovení § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. jsou osoby, u nichž byla provedena inspekční činnost, povinny přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě stanovené Českou školní inspekci. Tuto lhůtu Česká školní inspekce stanoví po marném uplynutí 14denní lhůty k podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, popř. po jejich doručení.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Starém Sedlišti dne 13. 6. 2008

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Miloš Jíleček

Jíleček v. r.